

BIZTONSÁGI ADATLAP

A magyar változat kiállításának kelte: 2007. 09. 25.

Dokumentum szám: 23-1411-0

1. A KÉSZÍTMÉNY ÉS A TÁRSASÁG /VÁLLALKOZÁS AZONOSÍTÁSA

A készítmény neve: **3M™ Espe™ Silorane Adhesive Primer**

Felhasználás: fogászati ragasztó

Gyártó cég neve: 3M ESPE Dental Products

3M Center

St. Paul, Minnesota

55144-1000

1-800-364-3577 vagy (651) 737-6501

Importáló/forgalmazó cég neve:

3M HUNGÁRIA Kft.

1138. Budapest, Váci út 140.

Tel: 270-7777

Fax: 320-0951

Felelős személy neve: Csomor Marina

A magyarországi Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ)

címe: 1096 Budapest, Nagyvárad tér 2.

éjjel-nappal hívható telefonszáma: 06 80 201199

2. A VESZÉLY AZONOSÍTÁSA

Besorolás a gyártó, az EU, valamint a 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet szerint:

Xi

Irritativ

A készítmény sajátos veszélyeire és kockázataira utaló R mondatok:

R 10 Kismértékben tűzveszélyes

R 36/37/38 Szem és bőrizgató hatású, izgatja a légutakat

R 43 Bőrrel érintkezve túlérzékenységet okozhat (szenzibilizáló hatású lehet)

Speciális veszélyek: A zárt palackokban hő hatására megnőhet a nyomás és felrobbanhatnak.

3. ÖSSZETÉTEL/AZ ALKOTÓRÉSZEKRE VONATKOZÓ INFORMÁCIÓ

Az alább megjelölt anyagok 10-15% vizes oldata.

Megnevezés	CAS - szám	EINECS - szám	%	Veszély jel	R - mondat
2-Hidroxietil-2-metakrilát	868-77-9	212-782-2	15-25	Xi	36/38-43
(1-Metiletilidén)bisz[4,1-fenilénoksi(2-hidroxi-3,1-propándiil)] biszmetakrilát	1565-94-2	216-367-7	15-25	Xi	36/37/38
Etil-alkohol	64-17-5	200-578-6	10-15	F	11
Foszforsav - metakriloxihexil-észter	keverék	-	5-15	-	-
2-Propénsav, 2-metil-, 3-(trimetoxiszilil)propil-észter, reakcióterméke üvegszerű szilikával	122334-95-6	310-178-4	8-12	-	-
1,6-Hexándiil-biszmetakrilát	6606-59-3	229-551-7	5-10	Xi	36/37/38
Akrilsav és itakoniksav kopolimer	25948-33-8	polimer	<5	-	-
2-(Dimetilamino)etil-metakrilát	2867-47-2	220-688-8	<5	Xn	21/22-36/38-43
DL-Bornan-2,3-dion	10373-78-1	233-814-1	<3	-	-
Difenil(2,4,6-trimetilbenzoi) foszfin-oxid	75980-60-8	278-355-8	<3	-	-

4. ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁSI INTÉZKEDÉSEK

Általános előírások: a sérültet friss levegőre kell vinni és bármilyen panasz, vagy tünet esetén orvossal kell konzultálni. Mutassuk meg az Adatlapot. Eszméletlen sérültnek soha ne adjunk be semmit szájon át.

- 4.1. Belégzést követően: vigyük a sérültet friss levegőre. Panaszok esetén forduljunk orvoshoz
- 4.2. Szembe jutás esetén: öblítsük ki a szemet - legalább 10-15 percen át - bő folyóvízzel, a szemhéjszélek széthúzása és a szemgolyó egyidejű mozgatása mellett. Panaszok esetén forduljunk szakorvoshoz.
- 4.3. Bőrre jutáskor: vegyük le a szennyezett ruházatot és mossuk le a bőrt bő szappanos folyóvízzel. Panaszok esetén forduljunk orvoshoz. Újrafelvétel előtt az elszennyeződött ruházatot mossuk ki és a cipőt tisztítsuk meg.
- 4.4. Lenyelés esetén: Ne hánytassuk, itassunk vele két pohár vizet. Panaszok esetén forduljunk orvoshoz.

5. TŰZVÉDELMI INTÉZKEDÉSEK

- 5.1. Oltóanyag: B osztályú oltószer: pl. por, CO₂
- 5.2. Tűz esetén keletkező veszélyes bomlástermékek: CO, CO₂, irritáló gázok, gőzök.
- 5.3. Tűzoltáskor tűzálló védőruházat, védőkesztyű, védőlábbeli, védőszemüveg, izolációs légzésvédő használata szükséges.
- 5.4. Egyéb: éghető folyadék és gőz. A veszélyeztetett, zárt tartályokat vízpermettel hűtsük.
A zárt palackokban hő hatására megnőhet a nyomás és felrobbanhatnak.

6. INTÉZKEDÉSEK BALESET ESETÉN

A munkatérben csak a mentésben részt vevő, kijelölt személyek tartózkodhatnak. Távolítsuk el a védtelen, képzetlen személyeket a veszélyeztetett területről. Az összegyűjtést kvalifikált személy végezze.

6.1. Személyi védelem

Kerüljük a bőrrel és a szemmel való érintkezést. Ne lélegezzük be a keletkező gőzöket.

6.2. Kiömlés esetén

Szellőztessünk. Zárjunk el minden hő és szikraforrást. Nagyobb kiömlés esetén vagy zárt térben elszívásos szellőztetést alkalmazzunk, hogy diszpergáljuk vagy elszívjuk a gőzöket a jó ipari higiénia és biztonságtechnikai gyakorlatnak megfelelően. Figyelmeztetés: egy motor szikraforrásként is működhet, és a tűzveszélyes gőzökkel, gázokkal tüzet, robbanást is okozhat.! Nagyobb mennyiség kiömlése esetén kerítsük el gáttal, hogy ne jusson a csatornába. A kiömlött anyagot itassuk fel (míg száraznak nem tűnik nedvszívó, nem éghető szervesetlen anyaggal (pl. bentonit, vermiculit, univerzális megkötő anyag) majd gyűjtjük megfelelő konténerbe. A konténerpolietilénnel legyen bélelve. Emlékeztetőül: adszorbens hozzákeverése nem jelenti a termék veszélyességének a megszűnését. (toxikusság, korrozivitás, tűzveszélyesség). Használhatunk vizes filmet képző oltóhabot. Az AFFF típusú hab használata javasolt.

Szikrabiztos eszközöket használjunk. Megfelelő oldószerrel tisztítsuk fel a maradékot. Olvassuk el és tartsuk be az oldószer használatával kapcsolatos előírásokat. Fedjük le, de ne zárjuk le a tárolóedényt még 48 óráig.

Megsemmisítés: a hatósági előírások szerint.

6.3. Környezetvédelem

Ne engedjük a készítményt élővízbe, talajba és közcatornába jutni.

7. KEZELÉS ÉS TÁROLÁS

7.1. Kezelés: Használat közben megfelelő szellőzést kell biztosítani. Ne érintkezzen a szemmel és a bőrrel, és a gőzét ne lélegezzük be. Ne legyen a közelben hő és szikraforrás. A használaton kívüli tárolóedényt tartsuk lezárva. Óvakodjunk az elektrosztatikus feltöltődés ellen.

7.2. Tárolás: Eredeti zárt csomagolásban, jól szellőző, hűvös, száraz helyen, élelmiszerektől elkülönítetten, hőtől, direkt napfénytől védve tárolandó.

8. AZ EXPOZÍCIÓ ELLENŐRZÉSE / EGYÉNI VÉDELEM

8.1. A munkavégzés feltételei:

Óvatos munkavégzéssel kerülni kell a készítmény kiömlését, bőrre, szembe jutását. Munka közben enni, inni, étkezni, dohányozni tilos. A munkavégzés szüneteiben folyóvízes kézmosás, a munka után folyóvízes, szappanos tisztálkodás szükséges.

8.2. Műszaki intézkedések:

Megfelelő hatásfokú szellőztetés szükséges

8.3. Munkahelyi levegőben megengedett határérték:

Etil-alkohol (CAS: 64-17-5) ÁK érték: 1900 mg/m³ CK érték: 7600 mg/m³

8.4. Egyéni védelem

Légzésvédelem: elegendő szellőzés esetén légzésvédelem nem szükséges

Bőr- és testfelület: óvakodjunk az expozíciótól, védőruha

Kézvédelem: viseljük védőkesztyűt. Az akrilát áthatolhat a kesztyűn, ilyenkor alaposan mossunk kezet és húzzunk új kesztyűt.

Szemvédelem: óvakodjunk a szemmel való érintkezéstől, szembejutás veszélye esetén megfelelő, jól illeszkedő védőszemüveget használjunk.

9. FIZIKAI ÉS KÉMIAI TULAJDONSÁGOK

Fizikai állapot:

- halmazállapot: viszkózus folyadék
- szag: jellegzetes
- szín: sárga

forráspont: $\geq 78\text{ C}^\circ$

lobbanáspont: 34 C° (zárt téri)

sűrűség: $1-1,2\text{ g/cm}^3$

oldhatóság vízben: jelentősen oldódik

10. STABILITÁS ÉS REAKCIÓKÉSZSÉG

Stabilitás: normál körülmények mellett stabil.

Veszélyes bomlástermékek: CO, CO₂, irritáló gázok, gőzök.

Veszélyes reakciók, kerülendő anyagok, körülmények: hő, hő- és szikraforrás, direkt napfény.

11. TOXIKOLÓGIAI INFORMÁCIÓK

Bőrrel érintkezve túlérzékenységet okozhat (szenzibilizáló hatású lehet)

Szem és bőrizgató hatású, izgatja a légutakat. Tünetek: vörösödés, ödéma, fájdalom, könnyezés és homályos, ködös látás, viszketés, hólyagosodás, köhögés, orrfolyás, rekedtség stb.

Gőzeit nagy mennyiségben belélegezve központi idegrendszeri tünetek léphetnek fel: köztük fejfájás, szédülés, álmoság, inkoordináció, hányinger, lassú reakció idő, stb.

Lenyelve gyomor fájdalom, hányinger, hányás, hasmenés jelentkezhet.

12. ÖKOLÓGIAI ADATOK

A termékre vonatkozólag nem állnak rendelkezésre ökotoxikológiai adatok

Ne engedjük a készítményt élővízbe, vízfolyásokba és a talajba jutni.

13. ÁRTALMATLANÍTÁSI SZEMPONTOK

A termék maradékai kezelésére a vonatkozó rendeletben foglaltak az irányadók.

EWC kód: 08 04 09* (szerves oldószereket vagy más veszélyes anyagokat tartalmazó ragasztók, tömítőanyagok hulladékai.)

Ellenőrzött égetéssel is megsemmisíthető. (a gyártó ajánlása)

14. SZÁLLÍTÁSI INFORMÁCIÓK

Nemzetközi közúti/vasúti szállítás (ADR/RID):

Áruosztály

3

UN szám:

UN1133

Helyes szállítási megnevezés:

RAGASZTÓK

Veszélyességi bárca: 3
Csomagolási csoport (PG): II
Osztályozási kód: F1

Belvízi szállítás (ADN):

Áruosztály 3 PG: II
Osztályozási kód: F1
UN szám: UN1133
Megfelelő elnevezés: Adhesives
Bárca: 3

Tengeri szállítás (IMDG kódex)

Áruosztály: 3 UN-szám: 1133 PG: II
EmS: F-E, S-D
Helyes szállítási megnevezés: Adhesives
Veszélyességi bárca: 3

Légi szállítás (ICAO/IATA):

Áruosztály: 3 UN/ID-szám: 1133 PG: II
PAX: 305 CAO: 307
Helyes szállítási megnevezés: Adhesives
Veszélyességi bárca: 3

15. SZABÁLYOZÁSI INFORMÁCIÓK

15.1. Címkézésre vonatkozó előírások az EU szabályozás szerint:

Veszély jel és veszély szimbólum: Xi, Irritatív

A készítmény sajátos veszélyeire és kockázataira utaló R mondatok:

R 10 Kismértékben tűzveszélyes
R 36/37/38 Szem és bőrizgató hatású, izgatja a légutakat
R 43 Bőrrel érintkezve túlérzékenységet okozhat (szenzibilizáló hatású lehet)

A készítmény biztonságos használatára utaló S mondatok:

S 16 Gyújtóforrástól távol tartandó - Tilos a dohányzás
S 23 A keletkezett gőzt/permetet nem szabad belélegezni
S 24/25 Kerülni kell a bőrrel való érintkezést és a szembejutást
S 26 Ha szembe kerül, bő vízzel azonnal ki kell mosni, és orvoshoz kell fordulni
S 28 Ha az anyag bőrre kerül, azonnal mossuk le a bőrt sok vízzel
S 37 Megfelelő védőkesztyűt kell viselni
S 51 Csak jól szellőztetett helyen használható

Veszélyt meghatározó komponensek a címkézéshez: 15-25% 2-Hidroxietil-2-metakrilát, 15-25% 1-Metiletilidén)bisz[4,1-fenilénoxi(2-hidroxi-3,1-propándiil)] biszmetakrilát, 10-15% etil-alkohol, 5-10 % 1,6-Hexándiil-biszmetakrilát , <5% 2-(Dimetilamino)etil-metakrilát

15.2. A vonatkozó jogszabályok:

Munkavédelem

1993.évi XCIII. törvény a munkavédelemről és rendeletei.

Veszélyes anyagok

Az Európai Parlament és a Tanács 1907/2006/EK rendelete (2006. december 18.)a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyeztetéséről és korlátozásáról (REACH)

2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról és vonatkozó rendeletei, a veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól szóló 44/2000. (XII.27) EüM. rendelet és módosítása a 33/2004. (V.26.) ESZCSM rendelet.

25/2000. (IX. 30.) EüM-SzCsM együttes rendelet a munkahelyek kémiai biztonságáról és módosítása.

Veszélyes hulladék

98/2001.(VI.15.) Korm. rendelet a veszélyes hulladékokkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről,

16/2001.(VII.18.) KöM. rendelet a hulladékok jegyzékéről

16. EGYÉB INFORMÁCIÓK

Csak foglalkozásszerű felhasználásra! Fogászatban.

A 2. és 3. pontban szereplő R-mondatok jelentése:

R11 Tűzveszélyes

R21/22Bőrrel érintkezve és lenyelve ártalmas

R36/38 Szem és bőrizgató hatású

R36/37/38 Szem és bőrizgató hatású, izgatja a légutakat

R43 Bőrrel érintkezve túlérzékenységet okozhat (szenzibilizáló hatású lehet)

Készült: ez a biztonsági adatlap a rendelkezésre álló dokumentáció (gyártó által 2007.08.16.) készített biztonsági adatlap és egyéb dokumentumok), valamint a vonatkozó Európai Direktívák útmutatása alapján készült, és meggyőződésünk szerint az abban foglalt adattartalomnak megfelelő mértékig megfelel Az Európai Parlament és a Tanács 1907/2006/EK rendelete (2006. december 18.)a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyeztetéséről és korlátozásáról (REACH), a kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról és módosítása valamint a 44/2000 (XII.27.) EüM rendelet és módosítása a 33/2004 (V.26.) ESZCSM rendelet előírásainak. A biztonsági adatlapban foglalt információk, adatok és ajánlások ismereteink és tájékozottságunk legjaván alapszanak és azokat a kiadás időpontjában pontosnak, helytállónak ismerjük, illetve hisszük. Ez nem jelent közvetlen vagy közvetett garanciát a termék minőségére, valamint arra vonatkozóan, hogy a biztonsági adatlapban foglalt minden információ, adat és ajánlás a felhasználás időpontjában maradéktalanul pontosnak és helytállónak bizonyul. A felhasználás konkrét adatai nem ismertek, így azokért a felelősség a felhasználót terheli. A mindenkor érvényes törvények, szabályok betartása a felhasználók részére kötelező. A felhasználó – a kockázatbecslés adatai alapján - saját felelősségére dönt az említett információk alkalmazásáról, az egészséget nem veszélyeztető munkavégzés feltételeinek kidolgozásáról és a termék felhasználásáról